

त्सकव्यञ्जनो वा गरमगरापदेशेन (v. 1. अगदापदेशेन) ArthSā. ii. 200. 9 (5. 2)

अगदाव (agā-dāva) *m.* a forest on a mountain स (भीमसेनः) खलु गमीरगदावानभ्यपतद्वेगभागमीरगदावान् YudhiVi. 5. 12 (comm. अगस्य गन्धमादनाख्यस्य दावा वनानि)

अगदावस्थिति (agadāva-sṭhiti) *f.* existence of the forest fire कृताजुनामोदभरेण विभृ(? भ्र)ता सदागदावस्थितिहारिणीं दशाम् । अघातेरारुं सुवनं वितन्वता पयोदकालेन वृकोदरायितम् Surath. 5. 26.

अगदित (a-gadita) [*f.* -ā] not addressed or spoken to दयिताय मानपरथापरया त्वरितं यथावगदितापि सखी SīsuVa. 9. 57.

अगदिन् (a-gadin) *adj.* free from disease, restored to health स यदा-गदी स्यात्तदुत्थायादित्यमुपतिष्ठते BaudhDS. ii. 1. 27; क्षौद्रसंयुतम् । प्रपीड्यामलकानां तु रसं कुडवसंमितम् । पीत्वागदी भवेज्जन्तुः SuśruS. vi. 58. 40; तत्र तैस्सद्य एवागदि(? दी) भवति BhelaS. 83. 24 (4. 4)

अगदुहितृ (aga-duhitṛ) *f.* the daughter of mount Himālaya (goddess Pārvaṭī) नृत्यन्तम् ... मृडमविरतमगदुहितरमनुपश्यन्तीम् ... ध्यात्वोमां यजति जपति यदि धनपतिरखिलदुरितमपवाह्य स्यात् ĪsānSīPa. i. 26. 101.

अगदोत्तम (agadottama) *m.* best medicine or remedy तन्त्रम् ... अगदोत्तमे ViśvaLoK. 283. 38.

अगदोषध (agadoṣadha) *n.* antidote or medicine वाजिन(श्याकि ? श्राति) जवनतया ... अगदोषधैः ... प्रातिष्ठन्त AvantiKa. 96. 17.

अगद्य (agadya-) 1 P [*denom.* from *agada*] to be free from disease, to be healthy इरथ्यति अगद्यति । द्वयं भोजमतेन GaṇRa. 8. 438; अगद्यति त्विह । नैरोन्ये KośaKaTa. 2. 1749.

अगद्य (a-gadya) *n.* not prose (i. e. metrical form like *gāthās*) इति संस्कृतेन कुर्यात् कथामगद्येन चान्येन Kāvyaśāh. (Ru.) 16. 23 (comm. अगद्येन गाथाभिः)

अगधातु (aga-dhātu) *m.* the root *ag-* अगधातोर्गत्यर्थस्य न(? नि) प्रत्ययान्तस्य रूपमभिरित्यौणादिकम् PrakaVi. 214. 18.

अगधैर्य (aga-dhairya) *adj.* of firm or steady fortitude इत्यतोरावणो रोषसिद्धेस्ताम्यन्निवात्मनि । बहुधामागधैर्योऽसौ वीरश्चक्री रणं ययौ RāghPān. (Dha.) 18. 9 (comm. अगधैर्यः स्थिरधैर्यः)

अगध्र (aga-dhra) *adj.* who holds the (Govardhana) mountain वत्सलो ब्रजगवां यदगध्रः ... एति BhāgP. x. 35. 22.

अगनिकान (aga-nikāna) *adj.* having the lustre of the (Mandara) mountain कमनेकतमादानं सुरतनरजतु च्छलं तदासीनम् । अप्पतिमानं खमते सोऽगनिकानं नरं जेतुम् Kāvyaśāh. (Ru.) 4. 13.

अगनिमित्त (aga-nimitta) *adj.* caused by *aga* (i. e. an *ārdhadhātuka* suffix) (न ध्रुखेऽग्रे) अत्रागनिमित्तं खं नास्तीति द्वयङ्गवैकल्यं नाशङ्कनीयम् JaineVyā. 6. 22 (on i. 1. 18); 6. 24 (on i. 1. 18); 6. 25 (on i. 1. 18)

अगन्तव्य (a-gantavya) *adj.* incomprehensible ओं सत्यं तदेतत् पण्डिता एव पश्यन्त्येतद्द्वयशब्दमस्पर्शम् ... अगन्तव्यम् NṛsimhoTāU. 9; अगन्तव्यं तत्रैरनधिगमनीयं क्रतुशतैः ... । भवन्तं पश्यन्तः ... कृतार्था जाताः सः NilāVi. 43. 8.

अगन्तव्यत्व (agantavya-tva) *n.* the state of what is not to be gone over (not included) (नारदवचनम्) तत् नवमाष्टमयोरङ्गु(? योर्मण्ड) लयोर्यदन्तराळं षोडशाङ्गुलं तस्यागन्तव्यत्वादनन्तराभावेनाङ्गुलानां परिगणनमिति न कश्चिद्विरोधः ViraMi. (Vyavahāra.) 194. 31; 195. 5.

अगन्तुकामता (a-gantukāmatā) *f.* absence of desire to go i. e. to attain अगन्तुकामता मार्गविभ्रमो मार्गसंशयः । इत्यन्तराया मोक्षस्य गमनेऽतस्त्रिदेशना AbhidhK. 5. 44.

अगन्तु (a-gantr) *adj.* who does not go, a non-goer अथागन्त्रादिरूपं तत्प्रकृत्यागमनादयः । सदा स्युः क्षणमप्येकं नैव प्रस्पन्दवद्भवेत् TattvSam. 701; यदि तु स्यादगन्तायमेकदा चान्यथा पुनः । परस्परविभिन्नतासंगतेभिन्नता भवेत् TattvSam. 703; नासीदगन्ता कुलजः कुमारः NaisaC. 10. 2.

अगन्ध (a-gandhā) *adj.* [*f.* -ā] i odourless, incapable of having smell एतद्वै तदक्षरं गार्गी ब्राह्मणा अश्विनदन्ति ... अगन्धम् S'atBr. XI V. vi. 8. 8; ओं सत्यं तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्त्येतद्द्वयशब्दम् ... अगन्धम् NṛsimhoTāU. 9; खं तु तिष्ठत्यनावृतम् । अरूपमस्पर्शमगन्धम् ViṣṇuP. vi. 4. 25; VāyuP. ii. 40. 16; BrahmandP. iii. 3. 17; अगन्धमरसं च यत् । ... तद्विष्णोः परमं पदम् ViṣṇuP. i. 14. 40; (योगवित्) अगन्धरसरूपस्तु ... सुक्लेश विषयांश्चैव विषयैर्न च युज्यते VāyuP. i. 13. 20; LiṅgaP. i. 88. 26; तदिदमनेकभूतप्रकृति शरीरमगन्धमरसमस्पर्शं च प्रकृत्यनुविधानात् स्यात् NyāyBh. 175. 1 (on iii. 1. 28-30); NyāyVār. 374. 5 (on iii. 1. 28); गन्धान्तरारम्भकत्वानुपपत्तेरगन्धं शरीरं स्यात् PrakaPañ. 326. 2; NyāyKa. 38. 6; TātpaT. (Vā.) 519. 22 (on iii. 1. 28); Kirāṇā. 59. 4; Upask. 210. 11 (on iv. 2. 2);

अगन्धम् ... हे शिष्य जीवं जीवद्रव्यं जानीहि TātpaVr. 234. 14 (on 2. 80); प्रथानम् ... । तत् ... अगन्धम् SyādvaMañ. 15(35); NyāySu. (Ja.) 350A. 6 (on ii. 2. 6); सर्वत्र कारणत्वाद्गगवानस्ति । ... पृथिव्यां सर्वगन्धो जलादावगन्धः AṇuBh. 189. 21 (on iii. 2. 11); ii having no smell मत्तमातङ्गस्वगन्धं मूत्रं सृजत्यल्पाल्पम् HastyaYur. 265. 9(2. 49); तत्र शीतं श्वेतमगन्धमच्छमुदकमिवोदकमेही मेहति AṣṭāSam. i. 284. 15 (3. 10); (बलासः) अगन्धः ... पक्वः SiddhYo. 81. 14; iii devoid of fragrance नागन्धो स्रजं धारयेत् GobhiGS. iii. 5. 15; अगन्धानि ... । पुष्पाणि वर्जनीयानि SāṅkhaSm. 14. 15; SārṅgaPa. 626; BhikṣāKā. 27. 5.

अगन्धगुणसंगम (a-gandhagūṇasaṅgama) *adj.* who has no contact with the quality of smell (due to perfumes etc.) गुणैः सुरभितात्मानमगन्धगुणसंगमम् । ... ध्यायेज्जगत्त्रयार्चाहर्मन्तम् YaśasCam. ii. 396. 15.

अगन्धज्ञता (agandhajñā-tā) *f.* the condition of losing the capacity to differentiate smells तत्रादौ वातविकाराननुव्याख्यास्यामः । तथाथा ... अगन्धज्ञता च घ्राणनाशश्च CaraS. i. 20. 12 (1922 Ed.)

अगन्धतापत्ति (agandhatāpatti) *f.* the contingency of the state of having no smell or odorlessness अनुष्णाशीतस्तु देहः; सगन्धागन्धारब्धत्वेऽप्यगन्धतापत्तिः NayaVi. 206. 4 (on i. 1. 5)

अगन्धत्व (agandha-tva) *n.* the state of being odourless, having no smell अबादीनामगन्धत्वात् तत्प्रकृत्यगन्धं स्यात् NyāyBh. 174. 3 (on iii. 1. 27); भूतेजसोः अज्ञेजसोर्वारम्भकत्वेऽगन्धत्वम् PrakaPañ. 326. 2; वर्णोज्ज्वलेऽप्यगन्धत्वात् कर्णिकारे न रेमिरे । भृङ्गाः PārśvC. 6. 800.

अगन्धनकुल (agandhana-kula) *n.* the species (of snakes) called *agandhana* सर्पाणां द्वे कुले राजन् विद्य(? धे)ते वसुधातले । गन्धनाख्यं कुलं चैकमगन्धनकुलं परम् BṛKathāK. 112. 20; अगन्धनकुले नागा वान्तमिच्छन्ति किं पुनः PārśvC. 6. 1213.

अगन्धनाद्यर्थत्व (agandhanādyartha-tva) *n.* the state of not having the meaning as 'divulging the faults of others' etc. आयंस्त रज्जुमिति । लुह । अगन्धनाद्यर्थत्वात् किच्चाभावः Prasā. ii. 424. 13 (KāśiVr. on P. i. 2. 15 गन्धनं सूचनं परेण प्रच्छाद्यमानस्यावद्यस्याविष्करणम्)

अगन्धनीय (a-gandhaniya) *adj.* not fit to be tortured प्रत्याश्रय मुष्टिमभितर्जयते प्रभत्स्यो मल्लो बित(? ब)स्तथिषुरेनमगन्धनीयम् DhātuKā. 3. 34 (comm. पीडयितुमयोग्यम्)

अगन्धबुद्बुद (a-gandhabudbuda) *adj.* [*f.* -ā] not having smell and bubble शुक्लिन्यश्च तथैवापः स्रवन्त्योऽगन्धबुद्बुदाः MārK. 35. 15.

अगन्धम् (a-gandham) *adv.* without fragrance माल्यमगन्धं म्लायति CaraS. vi. 23. 120 (1941 Ed.)

अगन्धर्व (a-gandharva) *adj.* devoid of the *gandharvas* अगन्धर्वम् ... करिष्याम्यखिलं जगत् RāmāMañ. 102. 5.

अगन्धलेप (a-gandhalepa) *adj.* without any trace of smell अच्छे-नागन्धलेपेन जलेनाबुद्बुदेन च । आचामेत् ViṣṇuP. iii. 11. 19.

अगन्धवत् (a-gandhava(n)t) *adj.* having no smell, odourless अगन्धवच्च यत् । अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं निचाय्य तं मृत्युमुखात् प्रमुच्यते KāthU. 3. 15; MuktiU. 2. 72; YogKuU. 3. 35; अशब्दमस्पर्शमरूपमव्ययं तथारसं नियमगन्धवच्च यत् । ... निचायनीयं पदमीदृशं हरेः SāṅkṣeSā. 3. 292 (ii. 316. 11); अरूपमरस-स्पर्शमगन्धवदमूर्तिमत् । सर्वमापूर्यच्चैव सुमहत्तत्प्रकाशते Brahmp. 232. 25; TattvCin. i. 268. 6; SāṅkhyāPraBh. 122. 6 (on 5. 25)

अगन्धवत्त्व (agandhavat-tva) *n.* the state of having no smell, odourlessness साध्यैकदेशवृत्तिस्तज्जातीयविषयव्यापकः पृथिव्येतेजोवाय्वाकाशानि अनित्यानि अगन्धवत्त्वादिति NyāyVār. 167. 8 (on i. 2. 45); यस्माच्चतुर्गुणत्वेन पार्थिवं घ्राणं रसनादिभ्य आप्यादिभ्यः प्रधानं तस्मादस्यागन्धवत्त्वं नास्ति येन गन्धं न गृह्णीयात् TātpaT. (Vā.) 534. 5 (on iii. 1. 70); TātpaT. (Vā.) 534. 9 (on iii. 1. 70); महत्त्वान्नभसो रूपं निषिध्यते अगन्धवत्त्वाद्वा स्पर्शरहितत्वाद्वा Vādā. 84. 8.

अगन्धवदवृत्ति (agandhavat-avṛtti) *adj.* not existent in (a locus) which has no smell यत्त्वयं पृथिवीत्यनुभवः ... पृथिवीत्वव्यधिकरणधर्मानवच्छिन्न-पृथिवीविशेष्यकविषयताकः ... अगन्धवदवृत्तिपृथिवीत्वप्रकारकविषयताकत्वात् ... तन्न Tat-tvCin. i. 268. 6.

अगन्धसमवेदनम् (agandhasama-vedanam) *adv.* giving the impression similar to having no smell (whatsoever) (वारणाः) रक्ताभासमदुर्गन्धमगन्धसमवेदनम् । मूत्रसङ्गे प्रमेहन्ति तस्य वक्ष्यामि भेषजम् HastyaYur. 261. 17 (2. 40)

अगन्धसेविन् (a-gandhasevin) *adj.* not using or applying perfumes (ब्रह्मचारी) अगन्धसेवी (स्यात्) HirS'S. xxvi. 1. 58; ĀpaDS. i(1). 2. 25.

अगन्धि (a-gandhi) *adj.* cf. **अगन्धिन्** [*Viśva.*]

अगन्धिन् (a-gandhin) *adj.* having no fragrance उग्रगन्धीन्यगन्धीनि